

3836262 ENAT/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร ;

วท.ม. (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)

คำสำคัญ : มัคคุเทศก์/การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/ศักยภาพ

ศุภกมล วรรณสมบัติ : ศักยภาพของมัคคุเทศก์ต่อการเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (THE POTENTIAL OF TRADITIONAL TOURIST GUIDES TO BECOME ECOTOURISM LEADERS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปิยะกาญจน์ เทียชรัพย์ วท.ม., อักษร พลฤกษ์วัน M.C.R.P. 220 หน้า. ISBN 974-663-806-8

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของมัคคุเทศก์อาชีพในปัจจุบันในเรื่องการเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยศึกษาศักยภาพ 3 ด้าน คือ ความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทักษะต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพฤติกรรมกรรมการนำเที่ยวในแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางกำหนดมาตรฐานมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมในการเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 360 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์การแปรผันร่วมและการจำแนกหมู่

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป พบว่า มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 31-40 ปี เป็นคนกรุงเทพมหานคร การศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,501-15,000 บาท ประกอบอาชีพเป็นมัคคุเทศก์อย่างเดียว ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 1-5 ปี และมีความรู้ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารปานกลาง ในด้านศักยภาพ พบว่า มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่มีศักยภาพในด้านความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านทักษะต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและด้านพฤติกรรมกรรมการนำเที่ยวในแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลาง ซึ่งเพศหญิงจะมีความรู้มากกว่าเพศชาย แต่เพศชายจะมีพฤติกรรมในแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดีกว่าเพศหญิง มัคคุเทศก์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าจะมีความรู้และทัศนคติดีกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จะมีความรู้และทัศนคติที่ดีที่สุด มัคคุเทศก์ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ รวมด้วย จะมีความรู้และพฤติกรรมดีกว่ากลุ่มที่เป็นมัคคุเทศก์เพียงอย่างเดียว โดยตัวแปรเพศมีผลต่อศักยภาพด้านความรู้และพฤติกรรม อายุและระดับการศึกษามีผลต่อศักยภาพด้านความรู้และทัศนคติ ความรู้ในการรับรู้ข่าวสารและความรู้มีผลต่อศักยภาพด้านทัศนคติและพฤติกรรมในทางบวก ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและทัศนคติมีผลทางบวกต่อศักยภาพด้านพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว ซึ่งรายได้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้ ส่วนระยะเวลาในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้และทัศนคติ มัคคุเทศก์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ เพศชายหรือหญิง อายุต่ำกว่า 30 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยต้องเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยชอบศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมตลอดเวลาและไม่คำนึงถึงรายได้หรือผลตอบแทนที่จะได้รับเป็นหลัก